

[PDF](#)

17.11.2015

Bruisend Nederland

Niels van Maanen

Gevuld met gifgroen, troebel water, buiten gebruik tussen oktober en maart, of nog erger: liefdeloos gedegradeerd tot plantenbak. Als fontein heb je in Nederland een serieuze kans op een nogal mistroostig bestaan. Het enthousiasme voorafgaand aan de bouw van een fontein is vaak groot, maar na oplevering schiet het onderhoud er in de regel al snel bij in. In plaats van een plek voor meditatie, ontmoeting of verkoeling, is de gemiddelde Nederlandse fontein eerder een indicatie van ons weinig sensuele klimaat en de bestuurlijke desinteresse voor openbare ruimte. Dit besef lijkt nauwelijks door te dringen. Sterker nog, de afgelopen jaren worden in steeds meer Nederlandse steden bouwplannen gepresenteerd voor fonteinen die hun omgeving grootstedelijke allure en dynamiek moeten verschaffen. Nederland moet gaan bruisen.

De provincie Friesland spant wat fonteinofilie betreft de kroon. Daar wordt nu het project 'Eleven Fountains' uitgevoerd, een ambitieus citymarketinginitiatief naar aanleiding van de verkiezing van Leeuwarden tot Culturele Hoofdstad van Europa 2018. Het is de bedoeling dat er in elk van de elf Friese steden een fontein van 'een internationaal aansprekende kunstenaar' wordt gerealiseerd. De selectie van kunstenaars is nog niet geheel rond, maar onder de reeds bevestigde deelnemers bevinden zich onder meer Jaume Plensa, Lucy + Jorge Orta, Mark Dion, en jawel, Marina Abramovi?. Het verst gevorderd zijn de plannen van Plensa, die in Leeuwarden twee van zijn karakteristieke, geplette hoofden tegenover elkaar wil neerzetten. Kant-en-klaar werk, zou je in een slecht humeur verzuchten, ware het niet dat de zeven meter hoge kinderhoofden gedeeltelijk in mist gehuld zullen zijn. Plensa 'zag nevels boven het Friese land,' legde projectleider Anna Tilroe in het NRC uit. 'Hij zei dat het water in Friesland uit de grond komt.'

Ook op het Rokin in Amsterdam, een straat die menigeen nu nog graag snel achter zich laat, maar die in de toekomst moet transformeren tot een lommerrijk onderdeel van de Rode Loper, zal binnenkort een monumentale fontein verrijzen. Rob Birza, Mark Manders en Jennifer Tee stuurden elk een ontwerp in en daaruit bleek dat het helemaal nog niet zo eenvoudig is om een geslaagde fontein te ontwerpen. Birza ontwierp een reusachtig, door drie andreaskruizen verlicht pierenbad met daarin vijf frivole sculpturen van typische Amsterdamse personages. Tee kwam op haar beurt met een elegant ontwerp voor twee ovale, gespiegelde fonteinen, gedecoreerd met keramieken reliëfs en een totempaal waarvan de significantie niet helemaal duidelijk werd. Het brave ontwerp van Mark Manders, dat door de jury tot winnaar werd gekozen, bestaat uit twee klassiek aandoende, bronzen hoofden op een natuurstenen sokkel. Een typische Manders, met als enig verschil dat er water uitsijpelt. Misschien was het nog niet zo'n gek idee geweest om de Amstel weer te laten stromen tussen de Dam en het Spui, zoals de rivier tot in de jaren dertig nog deed.

Water ruim de baan geven is nu juist wat Hans van Houwelingen in Leeuwarden heeft gedaan. Op een rotonde in de Vrijheidswijk realiseerde hij dit jaar een enorme jacuzzi, 'Bad Bubble'. Het weldadig kolkende en borrelende bad – in alle naïviteit zou je haast denken dat er minstens twintig geagiteerde snoekbaarzen in rondzwemmen – is een vette knipoog naar alle troosteloze rotondekunst en fonteinen in Nederland. Nu maar

hopen dat 'Bad Bubble' niet binnen een paar jaar is vol geplant met geraniums.

Ontwerp kunstfontein Rokin door Rob Birza.

Ontwerp kunstfontein Rokin door Jennifer Tee.

Ontwerp kunstfontein Rokin door Mark Manders.

'Bad Bubble' (2015) van Hans van Houwelingen

Related posts:

1. [De nijntjeficatie van Nederland](#)